

Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVÁR, 1950 június 3. szombat. ARA 4 LEJ VII. ÉVFOLYAM, 127. SZAM.

Kulturotthonok terményhegyüjtésért

Napfény simogatja, eső áztatja a zöld mezőket. Nőnek a vetések s a kalászkokban kenyérré duzzad, bőségebb kenyérré érik a dolgozó földművesek munkája. Hazánkban a mezőgazdasági munkálatok soha jobb körülmények között, soha tervszerűbben nem folytak, mint az idén. Az eredmény máris mutatkozik. S még világosabban fog meglátszani a termény betakarításakor, a csépléskor.

A dolgozó földművesek harca új szakaszhoz közeledik. Rövidesen kezdetét veszi a terménybetakarítás. Hogy milyen rendkívüli fontosságot tulajdonít a Párt s a kormány e munka sikeres véghezvitelének, mint a békéért folyó harc egyik jelentős szakaszának, azt a napokban megjelent Határozat mutatja. A Román Munkáspártnak és a minisztertanácsnak a terménybetakarítás idejében való előkészítéséről és végrehajtásáról, valamint az 1950. évi hegyüjtési terv végrehajtásáról szóló Határozata csatasorba állítja a frontszakaszon az összes rendelkezésre álló erőket.

Roham előtt az építés frontján is számba kell venni az összes erőket. A Határozat pedig a falusi kulturotthonokat is e harcra sorozza. Ime, mit mond erre vonatkozóan:

„A minisztertanács hatáskörében működő kulturintézmények bizottsága intézkedik, hogy a falusi kulturotthonok fokozzák tevékenységüket, hogy a dolgozó parasztságot felvilágosítsák arról, mennyire fontos az idejében végrehajtott betakarítás, cséplés, beszüntetés.”

Világos tehát, hogy a kulturotthonok tevékenységi köre kiszélesedik, feladatuk s ezzel együtt felelősségük is megnövekedik. A kulturotthonoknak minden eszközzel oda kell hatniuk, hogy a terménybetakarítás a jobb életért, a szocializmusért, a békéért vívott harcunk újabb győzelmét eredményezze.

Milyen eszközökkel rendelkeznek a kulturotthonok e küzdelemben? Egyik legsürgősebb feladatuk a Határozat felbontása, feldolgozása, megmagyarázása, egyszóval a Határozat szellemének bevitele a dolgozó földművesek tömegébe. Természetes, hogy a dolgozó földműveseket közvetlenül érdeklő Határozat egy sereg kérdést vet fel minden faluban. A kulturotthonok használnak fel minden alkalmat arra, hogy az új terményhegyüjtési rendszer előnyeit rámutassanak, úgy az egész dolgozó nép, mint az egyes dolgozó földművesek szempontjából. Világítsanak rá a beszüntetési kötelezettség osztrályharcos jellegére, magyarázzák meg, hogy a nagyobb eredmény elérése minden egyes dolgozó földművesnek személyes érdeke is, mert miután eleget tett a beszüntetési kötelezettségének, a felesleg felhagyott földműveket a Határozat a kollektív gazdaságok népszerűsítésére, megmutatva azokat az engedményeket, amelyeket a kollektív gazdaságok élveznek.

A helyi pártvezetők támogatásával s az összes tömegszervezetek támogatásával, a kulturotthonok állandó feladata a soronlévő mezőgazdasági munkára való mozgósítás. Az a legértékesebb kulturumunka, amelynek eredményei közvetlenül is lemérhetők, jobb, tervszerűbb munkában, több kenyérben. Számítatlan tapasztalat mutatja, hogy a kulturotthonok eredményes tevékenysége a mezőgazdasági munkák sikerében is megmutatkozik. Így például a kolozsmegyei mócsi és sármási járásban, ahol a kulturotthonok tervszerűen dolgoztak, a vetési csata is sikeresebben folyt le. A bányfalu járásban viszont a kulturotthonokkal együtt a vetési csatában is hátul kullogtak a dolgozó földművesek. Ugyanebben a járásban Bikal község, amely jól megszervezett kulturotthonnal rendelkezik, a vetésben az első között haladt. Torda megyében a marosludasi járás járt az élen a vetési munkálatokban. Ugyanebben a járásban működnek a legjobban a kulturotthonok is.

Ime, milyen komoly felelősség hárul a kulturotthonokra. S a falusi kulturotthonok rendelkeznek azokkal az eszközökkel, amelyekkel betölthetik hivatalukat. Állandó és rendszeres előadásokat szervezhetnek, szakemberek bevonásával. Következő felvilágosító munkával fenntarthatják és rendszeresíthetik az olvasóköri összejöveteleket, sőt ki is szélesíthetik kereteit, kollektív olvasási rendszeresítve a munkahelyeken, ott, ahol erre alkalom és lehetőség kínálkozik. Az olvasóköröknek jó anyagot szolgáltatnak a könyvtárakon kívül az újságok, amelyek a mezőgazdasági munkák folyamatáról állandóan közölnek népszerűsítő vagy bíráló cikkeket. Hasznos és eredményes felvilágosító munkát fejthetnek ki a tanítók. A vizsgák befejezése után a falusi tanítók minden erejüket és szellemi energiájukat a mezőgazdasági munkák sikerének szolgálataiba állíthatják.

Komoly harcra várhatóan a falusi utcaújságok. Sok községben nem értették meg az utcaújság célját és hasznát. Tényleg céltalan is az az utcaújság, amely nem a falu életét, nem a dolgozó földművesek munkáját tükrözi. De nem egy példa van rá, hogy az utcaújság komoly segítséget nyújthat a falu dolgozóinak. Jól működött például a marosludasi utcaújság: mozgósította a dolgozó földműveseket a vetés idejében való elvégzésére, népszerűsítette az eljárásokat, bírálta a hátulkullogókat. Ez is szerepet játszott abban, hogy Marosludas község egész Torda megyében másodiknak végezte be a vetést.

Sok községben más eszközök is kínálkoznak. Fel kell használni az összes rendelkezésre álló lehetőségeket. Kérje a kulturotthon vezetősége a RMP helyi szervezeteinek a segítségét, hasznosítsa a tömegszervezetek, a MNSz, IMSz s a RDNSz támogatását. Azzal a tudattal szervezze meg munkáját, hogy csépléskor a tömött búzaszákokban a kulturotthon felvilágosító munkája is mérlegre kerül. Azzal a tudattal, hogy a dolgozó nép holnap kenyéréért, békeharcunk szállításáért, a falusi kulturotthonok is felelősséggel tartoznak.

A Duna-Fekete-tengeri csatona munkásai sikerrel teljesítik feladatukat

BUKAREST. — A Párt felhívását követve a Duna-Fekete-tengeri csatona dolgozói hatalmas lendülettel vetették magukat a szocialista versenyekbe. Mindenhol a csatona mentén május 30-án hatalmas eredményeket értek el és sikerült a terven felül 27.000 köbméter földet kiásni. A csatona munkásai és technikusai sikerrel küzdenek a terv időelőtti befejezéséért.

A berlini Ifjusági Találkozó felhívása a német ifjakhoz

BERLIN. — (Agerpres) A német ifjuság Berlinben május 27-én megtartott békekongresszusán felhívást intézett a német ifjusághoz.

A felhívás figyelmezteti a városi és falusi német ifjakat, hogy nemcsak az ifjuság társadalmi problémáiról van szó, hanem egész Németország sorsáról és a német nép jövőjéről.

A felhívás kidomborítja a német nép békeakarát és kifejti, hogy egyetlen német ifju sem hajlandó az amerikai imperialisták érdekében életét kockára tenni, sem pedig újból átélni a háború szörnyűségeit. A német ifjak felhívása rámutat arra, hogy a második világháború szerencsétlenségét a monopólisták és azok láncos kutyái a hitler fasizálék eudították a német népre. Az ugynevezett bonni bábkormány, az amerikai monopólisták szolgálatában ismételtén vásárra akarja vinni a német ifjakat. Az ifjusági békekongresszus a leghatározottabban tiltakozik a német népet leigázó szándék ellen.

A felhívás kiemeli a Demokratikus Német Köztársaság kormányának a Szovjetunió baráti támogatása révén elért eredményeit.

Végül a felhívás felszólítja az összes német ifjakat, hogy vegyenek tevékeny részt a béke-mozgalomban, mert elszánt akciójukkal megakadályozhatják az újabb véres háborút és hozzájárulhatnak a világ béke megszilárdításához.

A Nemzetközi Gyermeknapot ünnepelték Kolozsvár dolgozói

KOLOZSVÁR. — A város dolgozói június 1-ét, a Nemzetközi Gyermeknapot, meleg, bensőséges hangulatban ünnepelték. Feldíszített kulturotthonok és kulturtermek zengtek a gyermekek boldog mosolyától. A „Herbák János”-művek a CFR-főműhely, az „Unirea”, az iskolák, a szakszervezetek és sportegyesületek ünnepség keretében emlékeztek meg a gyermekekről. Azokról az ifjakról, akik országunkban a jövő zálogai.

A közalkalmazottak, valamint Kolozsvár megye és Kolozsvár város ideiglenes bizottsága alkalmazottainak szakszervezete is meleg ünnepség keretében emlékezett meg a napról. A Nemzetközi Gyermeknap jelentőségét ismerető Gáll István hangsúlyozta beszédében, hogy a haladó és békeszerető népek a gyermekek napját azért ünnepelhetik mert a világ egynek gyűjtené a Szovjetunió dicsőséges népe és győztes hadserege megadta erre a lehetőséget. Pop Olga és Kiss Zoltán rámutattak arra, hogy

azé a népe a jövő, aki az ifjuság. A Szovjetunió által felszabadított népi demokráciákban az ifjuság a népe és ez az ifjuság a szovjet gyermekek példája nyomán elő fogja segíteni a szocializmus építését, harcával meg fogja erősíteni a békét, egyre erősödő erejét. Apró gyermekkezek tapsolták a gyermekek nagy barátja nevének hallatára, éltették Sztálin elvtársat. A gyermekkoruk énekei a béke dalát zengték, a szavak a szocializmus építőhaza boldogságát énekeltek meg és a szülők szemében égett az elhatározott szándék, hogy egyesült erővel a gyermekek életének és boldogságának megvédéséért, a békéért akarnak minden erejükkel harcolni.

A Nemzetközi Gyermeknapot minden üzemben, gyárban kedvessé és emlékeztetéssé tette a gyermekeknek szétosztott ajándék, amely jelképezte azt, hogy szabad Népköztársaságunkban a dolgozók és annak vezető ereje, a

RMP minden erejével meg fogja védeni a gyermekek boldog jövőjét.

A Gh. Gheorghiu-Dej sporttelepen az IMSz nagy sportbemutatót tartott a gyermeknap tiszteletére. A legnagyobb figyelmet a Metalul — Vasas szakszervezet női, férfi- és gyermek-zenes tornabemutatója iránt mutatták a nagy számban összegyűlt gyermekek és a város dolgozói. A tornabemutató atlétikai verseny követte, amelyen résztvettek a szakszervezetek sportolói, majd a Metalul — Derмата kézilabda és a Locomotiva — KESE törpe labdarugócsapatai érték össze erejüket.

UJ SZERSZÁMGÉPGYÁRAT HELYEZTEK ÜZEMBE A BRASSÓMEGYEI BARCAROZSNYÓN

BRASSÓ. — A brassómegyei Barcarozsnyó községben újonnan épült hatalmas szerszámgyárat avattak fel és állítottak üzembe. Országunknak ez a legnagyobb szerszámgyára az 1950. évi állami terv szülötte, szocialista iparunk újabb sikerének tekinthető.

A rozsnói szerszámgyár azelőtt is létezett, de csűrőkből, kisműhelyekből és istállókból alakított korszerűtlen és egészségtelen helyiségekből állott. Egykori kapitalista tulajdonosai nem törődtek azzal, hogy az egymás hegyén-hátán álló gépek között, nyomoroságos munkafeltételek mellett dolgozott kétszáz munkás. A hasznos munkájukat teljes kizsákmányolásában találták meg.

Első és második tervünk megnövekedett feladatok elé állította a szerszámgyár dolgozóit. De ugyanakkor arról is gondoskodott, hogy korszerű gyártelepen, korszerű gépek segítségével teljesíthessék az előírt termelési tervet. Az új gyárat a község határában építették fel, tágas műhelyekben 1600 munkás fog dolgozni. A baráti Szovjetunió ezáltal is hatalmas segítséget nyújtott a gyár berendezéséhez. Kilenc darab nagyteljesítményű esztergapad és több szerszámgép érkezett a Szovjetunióból. A hazai gyártmányokat az aradi „Victoria” és a kudzi-ri gépgyár készítményei képviselik. A termelési szovjet módszer szerint, szalagrendszerre állították be.

A rozsnói szerszámgyárat öntudatos dolgozói elhatározták, hogy a régi műhelyek gépeinek átköltöztetését önkéntes munkával végzik, hogy a termelés zavartalanságát ezáltal is biztosítsák. Az üzembehelyezést az előirányzott 9 nap helyett 24 óra alatt végezték el.

ORSZÁGUNK minden tájáról

HÁROM ISKOLÁT, KÉT KULTUROTHONT, EGY TÉGLAGYÁRAT ÉPÍT A BRASSÓI IDEIGLENES BIZOTTSÁG

A Brassó városi ideiglenes bizottság a munkás városrészek utcáinak kikövezése után tovább folytatja a múlt évben megkezdett új iskolaépületek teljes befejezésének és berendezésének munkálatait. Három iskolát építenek, amelyek közül egyik a „Sovromtractor” körzetében, a CFR-pavilonok mellett a második, és a „Vörös Zászló”-gyár negyedében a harmadik. Az új iskolák kezdetére a három korszerű iskolaépület munkálatai befejeződnek.

A város központi népi ateneumának új épülete is a befejezés felé közeledik. A városi ideiglenes bizottság ezenkívül a Méheskertek külvárosában is új kulturotthon építését kezdte meg.

Újabb megvalósítása lesz az ideiglenes bizottságnak az új téglagyár. A gyár óránként átlag 2500 téglát fog gyártani. A városi építkezések megkönnyítésére megszületett kezdeményezéseiről is gondoskodtak. A belső erőforrások további felhasználásával kapcsolatosan csempekályahagyárt, sziklagyárat, cipész- és gépjavitóműhelyt létesítenek.

JÓL HALAD A KUKORICAKAPALÁS A NAGYCSAKAPÁLI KOLLEKTIV GAZDASÁGBAN

A „Stefan Pivat” kollektív gazdaságban a gyomtalanítási munkálatokat befejezték. Most a

növények kapálását végzik. Egyes növények kapálását mintegy 100 hektáron már másodszer is elvégezték. Most folyik a kukorica kapálása, amelyből 40 hektárt már megkapáltak. A munkálatokban ki-tűnt az 1-es brigádból Vuici Domjan. A többi munkabrigádok is lelkesen harcolnak a mezőgazdasági munkálatok idő előtti befejezéséért.

UJ MUNKAMÓDSZEREK — UJ EREDMÉNYEK A LUGOSI HERNYÓSELYEM FONÓDÁBAN

A lugosi hernyóselyem fonódban új munkamódszert alkalmaztak, amely a nagy megtakarításon kívül a termelékenység növelését és az életszínvonal javulását eredményezte. Az akkori bevezetésével a régi munkamódszerek már nem feleltek meg az új helyzetnek. Eddig egy csoportban 8 fonó, 2 kötöző és 4 fűző munkásnő dolgozott. Az új módszer szerint 8 fonó 1 kötöző és csak 3 fűző munkásnőből alakul egy csoport. Eredménye az, hogy a csoport — akkori bevezetésével Rotaru Vilma kötözőnő, Lazar Vlărica csoportjából most 4 gépen dolgozik és könnyen látja el a gubók kifűzésének munkáját is. Míg egyéni akkordjuk volt, ezt meg sem kísérelték. Most a csoportos akkord bevezetésével az új brigád 12 százalékos normalulcsárnyalást ért el.

A bőséges termésért:

A mócsi járás élenjár, Sármás lemaradt a gépjavítási munkákban

KOLOZSVÁR. — A kolozsvári járásban május 27-én 458 hektárt kapáltak meg a tervben előirányzott 4768 hektár kiterjedésű termelőterületen. Egyes községek, mint Györgyfalva, Méra, már hozzáfogtak a második kapáláshoz. A járási ideiglenes bizottság tagjai a növényápolási munkálatok idején állandóan terepen tartózkodnak, ellenőrzik a helyi ideiglenes bizottságok munkáját.

A növényápolási munkákat nagymértékben támogatják az iskolás tanulók. Így az iskolások a járás területén 2652 kiló cse-rebogarát gyűjtöttek össze.

A cséplési munkálatok előkészülete folyik. A járásban a javításra előirányzott 38 cséplőgép közül 35-öt már megjavítottak. Az ideiglenes bizottságok feladata, hogy a javításokat ellenőrizzék, nehogy akkor mutatkozzanak az esetleges géphibák, amikor a cséplőket üzembe kell állítani.

A mócsi járásban elmaradtak a gépjavítási munkálatok. A javításra előirányzott cséplőgépeknek még csak 50 százalékát javították meg. Itt az ideiglenes bizottságnak nagyobb mozgósítást és ellenőrző munkát kell kifejtenie.

TORDA MEGYÉBEN AZ ÁLLAMI ÉS KOLLEKTIV GAZDASÁGOK DOLGOZÓI BEVÉGEZTEK AZ ELSŐ KAPALÁST

TORDA. — (Tudósítónktól) Torda megye dolgozó földműve-

sei nagy lendülettel végzik a növényápolási munkálatokat. Május 28-ig a gyomlálás 79,72 százalékát végezték el. Első helyen a ludasi járás dolgozó földművelei állnak, utána a gyéresiek következnek, majd a tordai járás dolgozó földművelei.

A kapálások teljesítésében a gyéresi járású földművesek járnak elől, utána a ludasiak jönnek, majd a tordai járás dolgozó földművelei. A topánfalvi járásban még nem kezdtek meg a kapálásokat.

A növényápolási munkálatok élén Torda megyében is az állami és kollektív gazdaságok haladnak. Az állami és kollektív gazdaságok dolgozói nemcsak befejezték a gyomirtást és kapálást,

de rövidesen teljesítik a gépjavítási munkálatokat is.

A KOLOZSVÁRI GÉPKÖZPONT DOLGOZÓI A TERMÉNYBETAKARÍTÁSRA KÉSZÜLNEK

KOLOZSVÁR. — A Kolozsvár-körzeti gépközpont dolgozó: május 20-ig 12 százalékkal haladták túl előirányzott gépjavítási munkatervüket. A gépközpont munkásai nemcsak a központi műhelyben dolgoznak, hanem csoportokat alakítottak. A csoportok felkeresik a falvakat, ott megjavítják a stabil motorokat, amelyek cséplőgép meghajtására alkalmasak.

A gépközpont dolgozói a Román Munkáspárt és a minisztertanács határozatát magukévé téve, mindent elkövetnek, hogy jó körülmények között teljesítsék a gépek javítását a terménybegyűjtés és a cséplés előkészítésére.

0,05 százalék selejt a tordai „Proletarul“-gyárban

TORDA. — (Tudósítónktól) A „Proletarul“ tüüzáló téglagyár dolgozói májusi előirányzatukat 15 százalékkal túlszárnyalták. A minőség javításánál is sikerült eredményeket elérniük: a selejtet 0,05 százalékra szorították le. Ez annak tulajdonítható, hogy a minőségi-brigádok versenyben állottak, a minőségi ellenőrző bizottságok pedig éberrel ellenőrizték a termelés minden szakaszát.

Májusban a dolgozók 80 százaléka vett részt munkaversenyben. Kitűntek: Szócs Mária 40, Chiorean Petru 30 és Stancu Grigore 40 százalékos normatúlszárnyalással. Ács Károly csoportja 30 százalékkal haladta túl az előirányzatot.

A korszerű berendezésnek, a munka észszerű megszervezésének és az égető csoportok lelkes munkájának eredménye, hogy a

„Proletarul“ tüüzáló téglagyár téglái igen keresettek, mert az olvasztókemencék legjobban és legellenállóbb béléanyagát képezik országos viszonylatban is. Nemrég fejezték be az új formáló-csarnokot, amelyben most szerelik fel a gépeket. Üzembe állítása száz százalékkal emeli majd a termelést.

Hiányossága az üzemnek, hogy a málmoknál nem szerelték fel a porszivó berendezéseket és a ventilátorokat. Előreláthatólag hat héten belül a mulasztást pótolják.

Az üzem dolgozói egyébként vállalták a nemrég alakított kutyfalvi kollektív gazdaság védnökségét és a legnagyobb készüléssel sietnek a dolgozó földművesek segítségére munkaeszközeik és gépeik kijavításával és egyéb szaktudást igénylő teendők elvégzésével.

Ugrásszerű minőségjavulás az „Armatura“-ban

KOLOZSVÁR. — Tavaly s még ebben az évben is az első három hónapban kevés gondot fordítottak a minőségi termelésre a kolozsvári „Armatura“-gyárban. A szükségletek kielégítésére nagy mennyiséget kellett termelniük s főként ez volt az oka, hogy a minőségre kevés súlyt fektettek. Egyik gyár kifogást is emelt a selejtessen készített és leszállított rendeléssel kapcsolatban. Ekkor elhatározták, hogy sürgősen áttérnek a minőségi termelésre.

A TERMELÉSI ÉRTEKEZLETEK SZEREPE

Első teendőjük az volt, hogy rendszeresítették a termelési értekezleteket. Régebben, havonta egyszer, legfeljebb kétszer tartották megbeszélést. Ma, a műszaki kollektívával minden héten, a termelési kollektívával pedig minden második héten megtartják a termelési értekezletet. Ilyenkor mindenki elmondja észrevételét és kifejti javaslatát. Főképp a minőségi ellenőrökre hárul itt nagy feladat. Az ellenőrök már eddig is megtették észrevételeiket. Többek között jelentették, hogy rosszak az öntőszekrények. Azonnal megjavították. Szóltak, hogy a csapokban ovális alakú a lyuk. Bizonyára a magszekrényeknél van a hiba. Megvizsgálták a magszekrényeket és kijavították. Azóta nincs több ovális lyuk. Gyakran előfordult, hogy az öntvényeket nem takarították ki eléggé. Beállították még két munkasort.

Régebben, ha valamilyen anyagban hiány állt elő, azt csak bekövetkezésekor észlelték. Most, már előre jelzik a termelési értekezleteken, hogy az elkövetkező hetekben vagy napokban milyen anyag fogy el. Így, idejében intézkednek, hogy a nyersanyagellátás folyamatos legyen.

A rézöntés után visszamaradó salakot régebben értékesítették. Egyik értekezleten felvetették, hogy nem lehetne-e kivonni belőle a rezet és újból felhasználni. Megpróbálták. Azóta az üzemben kivon-

ják a rezet a salakból s ezzel sikerült nagyszegű pénzmegtakarítást elérniük.

Az osztályvezetők rendszeresen beszámolnak minden értekezleten a termelés menetéről. Így tisztán látják az eredményeket és a hiányosságokat. A hibákat feldolgozzák és megbeszélik a tennivalókat. Azóta mintegy 15 százalékkal esett a selejt. A minőség pedig általában 30-40 százalékkal javult a munka jobb megszervezése s a termelési értekezletek bevezetése után.

HA SZAKEMBER A MINŐSÉGI ELLENŐR...

A minőség javításánál nagy szerepet játszik az a tény, hogy a dolgozók egyre öntudatosabbak és tudatában vannak, hogy munkájukra kért egyénileg is felelősek. Egyébként a minőségi ellenőrök gondoskodnak arról, hogy selejt darab ne kerüljön a raktárba. Legutóbb viz-, gőz- és gázszűrő szakembert alkalmaztak minőségi ellenőrnek, aki szaktudásával biztosítja a minőség további javítását. Sok esetben már eleve rámutat a hibákra s ilyenkor elkerülnek annak bekövetkezését, mert harcolnak ellene.

A minőségi-brigád tagjai is eredményes munkát fejtenek ki, részint munka közben, részben pedig minden hónap végén a raktárban, amikor a szakmunkások együttesen átnézik a kész csapokat s így megakadályozzák, hogy selejt darab kerüljön szállításra. A minőség javításánál megemlíthető még annak az újfajta körkörös munkába állítása is, amelyet az üzemben készítettek, s amely igen hasznos szerszám a csapok takarításánál.

A szakmai ismeretek gyakorlatban történő továbbfejlesztésével, valamint a szakmai tanfolyam rendszeres tartásával ugyancsak hozzájárulnak a gyár dolgozói ahhoz a harchoz, amelyet nemcsak az „Armatura“-ban, hanem ország-szerte minden üzemben és gyárban egyre nagyobb lendülettel folytatnak a minőség ugrásszerűen történő javításáért.

Tapasztalatsere:

A marhatenyésztés élenjáró szovjet módszere

HÉT ÉVVEL

ezelőtt falunkat, Szokolovot, a német fasizták porrá égették. Ma már a hamu helyén új házak és gazdasági épületek emelkednek. Minden házban villany van és rádió szól. Az „Előre a szocializmusért“-kolhoz a szocializmusért kerületben újra élenjáró lett. Különösen nagy sikereket ért el kolhozistánk az állattenyésztés fejlesztése terén. Öt tenyésztet létesítettek. A kolhoz jövedelmének 85 százalékát az állattenyésztés adta.

Az „Előre a szocializmusért“-kolhoz büszkesége a szocializmusért tenyésztés. A tehénésztet 177 darab szarvasmarhából áll, ebből 59 tehén. A tehének tejlőképessége évről-évre nő. 1948-ban fejőnőink 2829 liter tejet fejttek egy tehénből. 1949-ben már 3329 litert. Nekem is részem van a kolhoz nagytejlőképességű tehénésztetének létesítésében. 14 évi borjazzatú munkám alatt több mint 500 borjút neveltem fel s egyetlen egy sem kapott közülük marhavészt. Az összes tehének, amelyek ma a tehénésztetünkben vannak, azokból a növendékmarhákból nevelődtek, amelyekkel én foglalkoztam. Van nek közöttük kiváló tejlőképességű állatok. Például az Őrség nevű tehén az elmúlt évben 300 nap alatt 5072 liter és az elsőhorjas Bájos 3754 liter 4,3 százalékos zsírtartalmu tejet adott.

A BORJAKAT

szájkosárral látom el, hogy ne egyék az alomszalmát és ne nyalogassák szőrüket (a szőrtől bédugulást kapnak). A háromhónapos borjakat jó hereszénára kezdtem rászoktatni és a második hónapos koruktól kezdve lenolajpogácsára. A felfőzött olajpogácsát a tejjel együtt etetem, kezdetben 100 grammot naponta, aztán fokozatosan emelem a normát. A négyhónapos borjak 1,5-2 kiló olajpogácsát és 3,5 kiló szénát kapnak naponta.

Nálunk minden borjú az első három héten át anyatejet kap. Csak ezután adunk neki a közös fejésből. Nemrég megtudtam, hogy Ljiszenko akadémikus a bühisevi állattenyésztőknek tanácsolta, hogy a növendékállatokat a legjobban tejlőképességű legzsirosabb tejet adó tehének tejjével itassák. Ezt a tanácsot akarom most megvalósítani a mi tehénésztetünkben.

Anna Roscsina,
a Szocialista Munka Hőse.

Amikor a könnyek gyületté kristályosodnak

KISS JÁNOSNÉ nagyon megöregeedett. Hajában több már a fehér szál, mint a fekete, arca keresztül-kasul barázdált, mozgólatai fáradtak, tétovák. Csak a szeme árulja el, hogy jóval fiatalabb, mint amennyinek látszik. Két barna szeme néha acélosan villan s ilyenkor Kiss Jánosné hadiözvegy husz évet fiatalodik s újból azzá a tevékeny, akaraterős asszonnyá válik, aki pár évvel ezelőtt a családjára háztartását vezette s keményen szállt szembe a bebetörtő bajokkal.

Szép családja volt. Férje a cipőgyárban dolgozott, nagyobbik fia vasasztergályos, a kisebbik asztalossegéd volt. Az állandóan rájuk szakadó nyomorúságot, a pincelakás sivárságát enyhítette az, hogy együtt voltak, tele akaraterővel s a jobb holnap hitével. Aztán valami sötét erő szétszakította őket s a férfiakat kilökte messze, idegen tájakra, hogy fegyverrel a kézben támadjanak ismeretlen családapákra, fiukra. Először a nagyobbik fia kapta meg a rettegett behívót, aztán az apára került a sor, végül bevonnak a kisebbik is.

TÖBBÉ nem tért vissza egyik sem. Kiss Jánosné nem hitte, nem akarta hinni, hogy nincsen már családja, hogy olyan egyedül maradt, mint egy magányosan szaradó szomorufűz. Sorra felkereste a hazatért ismerőseit, érdeklődött az övéi felől, de nem tudott meg semmit. Egy idő múlva pedig került ki kezdte az ismerősöket. Nem akart bi-

zonzóságot szerezni a bizonytalan válaszokból, a lesütött szemekből, nem akarta feladni a reményt, hogy legalább az egyiket még viszontláthatja.

Sokat sirt. A berámázott esküvői képe, egy-egy elcsépelte dalfoszlány, valakinek egy-egy mozdulata, szójárása, amely valamelyik fiára emlékeztette, elég volt arra, hogy könnyeket fakasszon.

Ha ezek a könnyek milliónyi más anya, feleség, gyermek könnyeivel egyetlen folyamra egyesülhettek volna, képesek lettek volna elsodorni a nagy világégés összes értelmi szerzőit, azokkal együtt, akik egy még borzalmasabb világégés, pusztulás árán szeretnék megmenteni bőrüket és tőkéjüket. A könnyeket azonban beissza a föld, akár csak az elfolyó tengernyi vért. Közömbösen szívja magába.

De lázadnak azok, akik nem akarnak többé sirni és nem akarnak többé vérezni. Lázadnak a világ minden táján a sokak, a milliók.

Kiss Jánosné könnyei elapadtak. Nem tud már sirni. A könnyek helyén először nagy üresség maradt benne, aztán megtanult gyűlölni. Háborus előkészületekről hallott egy gyűlésen. A tőpörödött anyóknak villant a szeme, ököibe szorult a keze s a padról felugorva kiáltotta:

— Nem engedjük!

A BEÁLLÓ nagy esend olyan volt, mint a fogadalom. Valahol összeesapódott két tenyér. Belevágott a

csendbe, mint egy kalapácsütés. Aztán felugrott a taps, dühögés és egybefolyva, mint a gépek zakatolása. Kiss Jánosné csak állt a rokonszenvéradatban, csillogó szemekkel, husz évvel fiatalabban.

Eleinte megjéjt ettől az új érzéstől. Aztán megtanulta, hogy amíg a dolgozó népnek ellenségei vannak a földön, gyűlöletre épülő szükség van, mint szeretetre. Hogy a gyűlölet néha építőbb is lehet, mint a szeretet.

Sok más dolgot is megtanult. Azt is, hogy nincsen már egyedül. Hogy sokan, nagyon sokan alkotják új családját.

Azok, akik bányák mélyén, erdőkben, gyárakban, földéken alkotnak világokat és történelmet.

Azok, akik visszalökik a tengerre a tengerentúlról érkező hadianyag rakományokat.

A sokak, akiknek kergés kezétől, lendülő kalapácsától és sztrájkjától megremeznek az embori életek kupeccei.

A Kiss Jánosné és Nagy Mihályok milliói, akik a földön életet teremtenek s akiknek ehhez az élethez munkával és véres véréjükkal szerzett jussuk van.

A KÖNNY és vér új kupeccei pedig, a Trumanok, Achesonok, Bevinek, akik nem az életet, hanem a pusztulást, megsemmisülést, halált akarják, még is fogják kapni, a maguk számára.

O. L.

Ki jogosult fajegyre?

KOLOZSVAR. — A városi ideiglenes bizottság és a „Combustibil“ állami kereskedelmi vállalat mindent elkövet, hogy a múlt évi hiányosságok felszámolásával a város faellátásának kérdését a legjobb körülmények között megoldhassa.

A múlt évben mindeki kapott fajegyret. A munka helytelen megszervezése és az ellenőrzés hiánya következtében előfordult, hogy egyes öntudatlan elemek két-három fajegyret igényeltek és kaptak. Ebben az évben pontosan megállapították, hogy kik kaphatnak fajegyret. Elsősorban fajegyretre jogosultak a fizetéses alkalmazottak, nyugdíjasok, másodsorban a betegek, elaggottak és a kisiparosok, mosónők és takarítóasszonyok. Ezzel tehát megszűnt a multévi rendszertelen helyzet és fajegyret csak kimondottan dolgozók kapnak.

A „Combustibil“ szorosban együttműködve a városi kerületek közigazgatási hivatalaival, a jegyigénylők és igénylések ellenőrzését komolyan megszervezte. Ebben az évben nem egy szétosztó központ kezeli a jegyeket, hanem a hat kerületi hivatal mellett felállított jegyelosztó hivatal. Ezzel felszámolták a fajegyrek kiigénylésekor és a szétosztáskor a zsu-

ltságot és a sorbaállást. Mindenki a kerületében igényelte fajegyret és minden jogosult ott is kapja meg azt. Az ellenőrzést a „Combustibil“ úgy szervezte meg, hogy az igényléseket és azokba beírt adatokat a lakások számáról, nagyságáról és a lakók számáról, a kerületi lakáshivatal nyilvántartásaival összehasonlították. Minden egyes esetben, ahol az igénylőlap és a lakásnyilvántartás között eltérés van, külön-külön kivizsgálták. A mai napig közel 35 ezer jegyigénylést vettek át és ellenőrizték. Az igénylők mintegy 20 százaléka által kitöltött igénylési lapban találtak kisebb-nagyobb eltéréseket, amelyeket az igénylőkkel személyesen tisztáznak. Azok, akiknek az igénylése nem felel meg az ellenőrzött adatoknak, a tisztázásig nem kapják meg fajegyretet. A lakosságnak csupán két százaléka nem tett eleget fajigénylési kötelezettségének. Aki hanyagságból, vagy más okból kifolyólag nem adta be igénylését, még október hónap folyamán kérheti fajegyretét.

A fajegyrek igénylése során egyesek megkísérelték a hatóságok éberségének kijátszását. Többek között a Forduló-utca 4 alatti egyik család férfi tagja külön igényelt fajegyret, a fe-

lesége ugyanarra a lakásra a maga nevében is beadta igénylést és az após volt nagykereskedő és közismert feketéző szinten fajegyret kért. A „Combustibil“ ezeknek a nevére a munkálatok végén összegyűjti és ellenük az eljárást megindítja.

Az új fajegyrek többféleképpen: A minisztérium 9 fajta fajegyret léptetett életbe: „A“ jelzésű a „H“ jelzésű és „N“ jelzésű jegyet. Az „A-II“ jelzésű jegyeket különböző munkacsoportokban dolgozók kapják. A besztás hasonló az élelmiszerjegyekéhez. A „N“ jelzésű jegyet a nem fizetéses alkalmazottak kapják: betegek, mosónők, bejárónők, munkaképtelenek.

A fajegyretet a „Combustibil“ névre és pontos lakáscímmel kitöltve és napokban kiosztja. A kiosztás idejét a helyi lapokban közlik. A fajegyret abban a kerületi közigazgatási hivatalban kapják meg az igénylők, ahol az igénylést beadták.

A jövőben a fa kiváltása is szervezettebben történik. Nem kell a fa árát a központi elosztóban (Farkas-utca) befizetni és azután farbaálni újból a raktárnál a faért, hanem a fa árát a fa kiváltásával egyidejűleg egyenesen a raktárnál fizetik.

Színház — Mozi — Opera

AZ ÁLLAMI MAGYAR OPERA

MOZIK MŰSORA:

Junius 2-án, pénteken este 8 órakor: DOHÁNYON VETT KAPITÁNY. Sorozatszám: 531

NÉP MOZGÓ (POPULAR): TŰZ.

Előadások: 3, 5, 7, 9.

MAXIM GORKIJ: GORKIJ GYERMEKVEI. Előadások: 3, 5, 7, 9.

CAPITOL: AZ EGÉSZ VILÁG NEVET. ENEKEL ÉS TÁNCOL.

Előadások: fél 6, fél 8, fél 10.

MUNKÁS MOZGÓ: AZ EGÉSZ VILÁG NEVET. ENEKEL ÉS TÁNCOL.

Előadások: 5, 7, 9.

URÁNIA MOZGÓ: ÁZSIA HOMOKJAIN. Előadások: 3, 5, 7, 9.

VÖRÖS CSILLAG MOZGÓ: TŰZ.

Előadások: 4, 6, 8.

„UJ IDŐK“ MOZGÓ: Román hirdető 18. sz. — Az angyal ruhája.

Prokuk ur filmezés. Prokuk ur bürokrata. Karácsonyi álom.

Georgiai táncok.

Junius 3-án, szombaton este 8 órakor: DOHÁNYON VETT KAPITÁNY. Sorozatszám: 532.

A MAGYAR MŰVESZETI INTÉZET NÖVENDEKEINEK NYILVÁNOS HANGVERSENYEI AZ INTÉZET DISZTERMÉBEN (MOCOK-UTJA 5.)

junius hó 5-én este 8 órakor Bucsi Sarolta és Lengyel Xénia végzős hallgatók hangversenye, junius 7-én este 7 órakor Belépes díjtalan.

VILLANYSZERELŐKET ALKALMAZ

a Kolozsvári Tartományi Villamostársaság,

Jelentkezni a káderosztályon December 30-utca 27. szám.

Közlemények

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS. Mérsékelt, időnként kissé élénkebb északkeleti-keleti szél, általában erősen felhős égbolt, néhány helyen főleg a hegyvidéken kisebb fűtő eső. A hőmérséklet csökken. Általában változékony idő.

AZ UJ SZEMÉLYAZONOSÁGI IGAZOLVÁNYOK kiállításával kapcsolatban a kolozsmegyei Milícia parancsnoksága közli, hogy a jelentkezési határidő június 5-én lejár. Aki eddig jelentkezési kötelezettségének nem tett eleget, eddig a napig feltétlenül nyújtsa be a szükséges okmányokat, hogy számára az új személyazonossági igazolványt kiállíthassák.

A Milícia parancsnoksága közli ugyanakkor, hogy mindazok, akik külföldön születtek, románnyelvű születési anyakönyvi kivonatuk kiállítását végezték a városi ideiglenes bizottság anyakönyvi hivatalában jelenjenek meg és az ott kapott anyakönyvi kivonatot nyújtsák be a Miliciának, a személyazonossági igazolvány elnyerésére.

A KOLOZSVÁRI IDEIGLENES BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE értelmében a rendelet megjelenésé-

től számított 15 napon belül, akiknek tulajdonában ócskavas, használaton kívüli gépkocsik, bádoglemez, stb. van, köteles a DCA Gyufagyár-utcai központjánál bejelenteni.

AZ IDEIGLENES BIZOTTSÁG 2025—1950. SZÁMÚ RENDELETE megjelöli azokat az okmányokat, amelyeket a többgyermekes családok, akik segélyezésben részesülnek, kérvényeik beadásával egyidejűleg csatolni kötelesek: 1. a gyermekek születési bizonyítványát; 2. az igényjogosult szülők házassági anyakönyvi kivonatát; 3. az özvegyi állapotban lévő igénylő részére az elhalálozott férj halotti anyakönyvi kivonatát, elválás esetén a törvényszék által kibocsátott bírói végzést; 4. az egészségügyi körzetfőj annak igazolását, hogy igényjogosult gyermekei közül melyik rokkant, vagy munkaképtelen; 5. az ideiglenes bizottságtól igazolványt azok részére, akiknek gyermekei életüket a munkaszabályzatok során veszítették el.

A VÁROSI KÖZVEZETEK IGAZGATÓSÁGA megszüntette a rövid utzakasra eddig érvényben lévő 5 lejes autóbusszjegyeket. A napokban új díjszabályzatot és autóbusszmenetrendet állapítanak meg.

SPORT

Az MVK-mozgalom sikere érdekében verseny indul a megyei és városi Testnevelési és Sportbizottságok között

KOLOZSVAR. — Mióta nyilvánosságra hozták a „Munkára és a RNK Védelmére Kész“ sportkomplexum szabályzatát, az ország egész területén lelkes készülődés folyik. A sportkollektívákban hatalmas lelkesedéssel dolgozzák fel a MVK-mozgalom szabályzatát s napról-napra nő a versenyre jelentkezők száma. Népköztársaságunk dolgozó ifjúsága békét akar s tudja, hogy a béke megvédésére készül a MVK versenyeken keresztül is.

Szerte az egész országban a megyei és városi Testnevelési és Sportbizottságok munkához láttak. A dorohói Testnevelési és Sportbizottság nemrégén kiadott felhívása nyomán a legtöbb megyei és városi TSB szocialista munkaversenybe kapcsolódott be, hogy minél jobb és alapsabb munkával biztosíthassa a mozgalom sikerét.

A felhívás kiemeli a „Munkára és a RNK Védelmére Kész“ mozgalom jelentős szerepét a bé-

kért folytatott harcban és közli a szocialista verseny hat pontját, amelyek között önkéntes munkával való pályaeépítés, falusi sportolók fokozott mozgósítása, élsportolók számának növekedése falujáró csapatok megszervezése és természetesen a MVK-mozgalomra való tömeges mozgósítás szerepel.

A versenybe ma már számos erdélyi TSB is bekapcsolódott s mindenütt határtalan lelkesedéssel vesznek részt az augusztus 23. tiszteletére indított versenyen.

A Testnevelési és Sportbizottságokra nemcsak a mozgósítás és népszerűsítés feladata vár, hiszen a munka jórészét a sportközösségek is elvégzik — hanem főleg a versenyek rendezése, edzéslehetőség biztosítása, a pályázók vizsgáztatása, ellenőrzése, stb. Mindezek nagy és felelősségteljes feladatot rónak a TSB tagjaira.

A Testnevelési és Sportbizottságok szélesedő versenyakciója

azt bizonyítja, hogy jó uton haladnak s munkásságukkal teljes mértékben hozzájárulnak a „Munkára és a RNK Védelmére Kész“ mozgalom sikeréhez.

KAPASBÓL

MOSZKIVÁBAN 90.000 néző előtt játszották le, a bajnokságban vezető Zenit és a moszkvai Dinamo labdarúgó mérkőzést, melyet nagy küzdelem után a Zenit nyert meg 4:3 arányban. A CDKA—Torpedó találkozó 1:1 arányban döntetlenül végződött.

BUDAPESTEN, a „Láng“ gépgyár csapatával játszott a utolsó edzőmérkőzését a magyar válogatott, a vasárnapi varsói mérkőzése előtt. A lengyelek ellen játszó válogatott Szilágyi és Puskás ragyogó játékával 13:1 (8:0) arányban győzött. A „B“ válogatott, amely Diósgyőrben játszik vasárnap Lengyelország „B“ válogatottjával 4:1 (0:1) arányban győzött egy honvéd vegyes csapat ellen.

AKI NEM TANUL — NEM SPORTOLHAT! A KESE vezetésére legutóbbi ülésén úgy döntött, hogy azokat a tagjait, — tekintet nélkül az illeték sportteljesítményeire, — akik tanulmányi kötelezettségeiknek nem tesznek eleget, kizárja sorából. Szocializmust építő hazánkban mindenkinek tevékenyen ki kell vennie a részét az építő munkában — mondotta Coseing, az egyesület propaganda felelőse. Aki nem tanul lelkiismeretesen, az nem érdemli meg, hogy sportegyesületünk színeiben sportoljon.

MAROSVÁSÁRHELY—KOLOZSVAR

varosok közötti tenisz kupa mérkőzés lesz szombaton és vasárnap Kolozsváron a „Gh. Gheorghiu-Dej“ sporttelep teniszpályáin. Kolozsvár csapata a következő összetételben játszik: Pusztai, Tanasescu, Pusztainé, Lőrincz, Lukács, Szilassy, Telegdi, Papp Márta és Avram Judith.

Élénk sportélet Kaplony, Kisdoba és Szőkefalva községekben

A „Munkára és a RNK Védelmére Kész“ versenyek előtt igen élénk a sportélet az egyes községekben.

KAPLONY

község tanulói ifjúsága az elmúlt vasárnap közel 500 néző előtt, nagy tornabemutatót rendezett. A községben most volt először ritmikus tornabemutató, amelyen a dolgozók gyermekei zenekari kísérettel szerepeltek. A közönség nagy lelkesedéssel ünnepelte a község dolgozóinak gyermekeit.

Papp Zoltán levelező.

KISDOBA

községben a napokban játszották le a szilágyfőkeresztúri Partizán csapatával a visszavágó labdarúgó mérkőzést. A mérkőzés mindvégig izgalmasságot hozott, amelyen a Partizán nagy küzdelem után 4:2 (4:0) arányban nyert. A

mérkőzés után a kulturothozban táncestélyt rendeztek, amelyen résztvettek a szilágyfőkeresztúri dolgozók is, továbbá Kisdoba község lakossága. Mindkét községben a többi sportág iránt is igen nagy érdeklődés mutatkozik.

Kulesár Sándorné levelező

SZŐKEFALVAN

a Türekvés együttese az erzsébetvárosi „Traktor“ ellen játszott bajnoki mérkőzést az elmúlt vasárnap. Erre a mérkőzésre nagy számban rándultak át az erzsébetvárosiak is, hogy győzelemre buzdítsák csapatukat, de a mérkőzés a játéknak megfelelően 2:2 (2:1) arányban döntetlenül végződött. A mindvégig élénk és változatos mérkőzésen az erzsébetvárosiak közül a védelem, míg a szőkefalvi Türekvéstől a csatlársor emelkedett ki.

Pataki János levelező.